

Heilige mis

Preek van paus Benedictus XVI

Mount Precipice – Nazareth

Donderdag 14 mei 2009

Dierbare broeders en zusters,

“Laat de vrede van Christus heersen in uw hart; daartoe zijt gij immers geroepen als leden van één lichaam” (Kol. 3,15). Met deze woorden van de apostel Paulus begroet ik u allen hartelijk in de Heer! Ik verheug mij dat ik naar Nazareth gekomen ben, de plaats die is gezegend door het mysterie van de Aankondiging, de plaats die getuigt van de verborgen jaren van Christus, waar Hij opgroeide en toenam in wijsheid en welgevalligheid bij God (vgl. Lc. 2,52). Ik dank aartsbisschop Elias Chacour voor zijn hartelijke woorden van welkom en omhels met een vredesgroet mijn broeders in het bisschopsambt, de priesters en religieuzen, en alle gelovigen van Galilea, die in de verscheidenheid van hun ritens en tradities de universaliteit van de Kerk van Christus tot uitdrukking brengen. In het bijzonder wil ik allen bedanken die deze viering hebben mogelijk gemaakt, vooral hen die betrokken zijn geweest bij de plannen en de bouw van deze nieuwe plaats, vanwaar men een prachtig uitzicht op Nazareth heeft.

Wij zijn hier samengekomen in de stad waar Jezus, Maria en Jozef hun thuis hadden, om het Jaar van het Gezin uit te luiden, dat de Kerk in het Heilig Land dit jaar gevierd heeft. Als teken van hoop voor de toekomst zal ik de eerste steen zegenen van een Internationaal Centrum voor het Gezin, dat in Nazareth gebouwd zal worden. Laten wij bidden dat dit Centrum het gezinsleven in deze regio een sterke impuls mag geven, gezinnen overal steun en bijstand mag verschaffen en ze mag aansporen hun onvervangbare zending in de samenleving te vervullen.

Ik vertrouw erop dat deze etappe van mijn pelgrimstocht de aandacht van de hele Kerk op de stad Nazareth zal richten. Paus Paulus VI heeft het hier al gezegd: wij moeten allemaal terugkeren naar Nazareth, om steeds opnieuw de stilte en de liefde van de heilige Familie te beschouwen, die het voorbeeld van alle christelijke gezinsleven is. Hier komen wij er nog meer toe, door het voorbeeld van Maria, Jozef en Jezus, de heiligheid van het gezin te waarderen, dat volgens Gods plan gegrond is op de door de heilige band van het huwelijk bezegelde relatie tussen man en vrouw, die elkaar levenslang trouw zijn en het door

God geschonken nieuwe leven aanvaarden. Hoe noodzakelijk is het toch dat de mannen en vrouwen van onze tijd zich deze fundamentele waarheid weer eigen maken, die de basis vormt van de samenleving; hoe belangrijk is toch het getuigenis van echtparen voor het vormen van gezonde gewetens en het opbouwen van een cultuur van liefde!

In de eerste lezing van vandaag, uit het boek Jezus Sirach (3, 3-7. 14-17), toont Gods Woord ons het gezin als de eerste school van wijsheid, een school die haar leden onderricht in de beoefening van de deugden die leiden tot het ware geluk en tot duurzame vervulling. In Gods plan voor het gezin draagt de liefde tussen man en vrouw vrucht in nieuw leven; die liefde komt dagelijks tot uitdrukking in de liefdevolle zorg van de ouders om hun kinderen een veelomvattende menselijke en geestelijke vorming te geven. In het gezin wordt iedere persoon, het kleinste kind zowel als het oudste gezinslid, omwille van zichzelf gewaardeerd, en niet beschouwd als middel dat een of ander doel dient. Hier kunnen wij reeds de eerste aanwijzing zien van de wezenlijke rol die het gezin toekomt, als hoeksteen van een juist geordende en voor elke mens openstaande samenleving. En we leren nu ook – in een ruimer kader van de samenleving – de plicht van de staat waarderen om de gezinnen in hun opvoedkundige taak te ondersteunen, het gezin als instelling, met haar rechten, te beschermen, en te garanderen dat alle gezinnen onder waardige omstandigheden kunnen leven en gedijen.

De apostel Paulus spreekt in zijn *Brief aan de Christenen van Kolosse* onwillekeurig over het gezin, als hij de deugden aanschouwelijk wil maken, die “het ene lichaam” vormen dat de Kerk is. Als “Gods

heilige en geliefde uitverkorenen” zijn wij geroepen in vrede en harmonie met elkaar te leven, elkaar te verdragen en elkaar te vergeven, bovenal echter elkaar lief te hebben, want de liefde is de band der volmaaktheid, die alles bij elkaar houdt (vgl. Kol 3,112-14). Zoals de liefde in het huwelijksverbond door de genade verheven wordt om deel te krijgen aan de liefde van Christus en de Kerk, en daar uitdrukking van te zijn (vgl. Ef. 5,32), zo is ook het gezin, dat op deze liefde is gegrondvest, geroepen om “huiskerk” te zijn, een plaats van geloof, van gebed en van liefdevolle zorg voor het ware en duurzame welzijn van ieder van de leden.

Terwijl wij hier, in deze stad van de Aankondiging over dit alles nadenken, gaan onze gedachten vanzelfsprekend naar Maria, die “vol genade” is, naar de Moeder van de Heilige Familie en onze Moeder. Nazareth herinnert ons aan onze plicht de bijzondere rol van de vrouw en haar door God geschonken waardigheid te erkennen en te respecteren, evenals haar bijzondere charisma’s en talenten. Of zij nu moeder in een gezin zijn, of een belangrijk onderdeel vormen van het arbeidsleven en van de maatschappelijke instellingen, of in een bijzondere roeping Onze Heer volgen door de evangelische raden van kuisheid, armoede en gehoorzaamheid: vrouwen spelen steeds een onvervangbare rol bij het scheppen van die “menselijke ecologie” (vgl. *Centesimus annus*, nr. 39) – die onze wereld en dit land zo dringend nodig hebben: een milieu waarin kinderen leren liefhebben en zorg dragen voor anderen, eerlijk en respectvol zijn jegens iedereen, de deugd van barmhartigheid en vergeving in praktijk brengen.

We denken hier natuurlijk ook aan de heilige Jozef, de rechtvaardige, die God over

Zijn huis heeft willen aanstellen. Het sterke, vaderlijke voorbeeld van Jozef heeft Jezus de deugden geleerd van mannelijke vroomheid, van trouw aan het gegeven woord, van integriteit en van hard werken. De timmerman uit Nazareth heeft Hem getoond dat een in dienst van de liefde gesteld gezag oneindig vruchtbaarder is dan een macht die zoekt te heersen. Wat heeft onze wereld toch een behoefte aan het voorbeeld, de leiding en de stille kracht van mannen als Jozef!

Bij het beschouwen van de Heilige Familie van Nazareth wenden we ons ten slotte tot het Kind Jezus, Wiens wijsheid en verstand toenamen in het huis van Maria en Jozef, tot aan de dag dat Zijn openbaar leven begon. Op deze plaats wil ik de hier verzamelde jonge mensen iets meegeven om over na te denken. Het Tweede Vaticaans Concilie leert ons dat kinderen een bijzondere rol spelen bij de heiliging van hun ouders (vgl. *Gaudium et spes*, nr. 48). Ik vraag jullie dringend daarover na te denken en je te laten leiden door het voorbeeld van Jezus, door niet alleen je ouders eerbied te betonen, maar hen ook te helpen de gehele volheid te ontdekken van de liefde die ons leven pas ten diepste zin geeft. In de Heilige Familie van Nazareth was het Jezus door Wie Maria en Jozef iets van de grootheid van God, Zijn hemelse Vader, hebben ervaren, van die uiteindelijke bron van alle liefde, de Vader, naar Wie alle vaderschap in de hemel en op aarde genoemd wordt. (vgl. Ef. 3,14-15).

Dierbare vrienden, in het openingsgebed van de Mis van vandaag hebben wij de Vader gebeden "ons te helpen leven zoals de Heilige Familie, verenigd in respect en liefde". Laat ons hier opnieuw onze betrokkenheid bevestigen om in de wereld waarin wij leven zuurdeeg van respect en liefde te

zijn. Deze berg, waar men Jezus in de afgrond wilde storten, herinnert ons, zoals reeds generaties van pelgrims, eraan dat de boodschap van Onze Heer voor Zijn toehoorders dikwijls een bron van tegenspraak en conflict is geweest. Zoals wij allen weten, zijn er in Nazareth gedurende de laatste jaren helaas spanningen geweest, die de betrekkingen tussen de hier levende gemeenschappen van Christenen en Moslims hebben geschaad. Ik verzoek de mensen van goede wil in beide gemeenschappen dringend de reeds aangerichte schade weer goed te maken en in trouw aan het geloof in de ene God, de Vader van de familie van de mensheid, bruggen te bouwen en de weg te vinden naar een vreedzame samenleving. Mogen wij allen de vernietigende macht van haat en vooroordeel, die eerst de ziel van de mensen en daarna hun lichaam doodt, definitief afwijzen!

Laat mij aansluitend een woord van dank en lof richten tot al diegenen die zich inspannen om de kinderen van deze stad de liefde van God te doen kennen en nieuwe generaties te onderwijzen in de wegen van de vrede. In het bijzonder wil ik de plaatselijke kerken bedanken die zich, vooral in hun scholen en caritatieve instellingen, inspannen om muren af te breken en tot voedingsbodem van ontmoeting, dialoog, verzoening en solidariteit te worden. Ik moedig de toegewijde priesters, religieuzen, catechisten en leerkrachten aan, samen met de ouders en allen die het welzijn van onze kinderen na aan het hart ligt, te volharden in het getuigenis voor het evangelie en de waarheid en erop te vertrouwen dat God ieder initiatief zal laten gedijen, dat bevorderlijk is voor de verspreiding van Zijn Rijk van heiligheid, solidariteit, gerechtigheid en vrede. Tegelijk erken ik met dankbaarheid de solidari-

teit die zo veel van onze broeders en zusters over de hele wereld ten opzichte van de gelovigen in het Heilig Land betonen, door het steunen van prijzenswaardige programma's en activiteiten van de "Catholic Near East Welfare Association".

"Mij geschiede naar uw woord" (Lc. 1,38). Moge Onze Lieve Vrouw van de Aankondiging, die haar hart moedig opende voor het geheimvolle plan van God en de Moeder van alle gelovigen is geworden, ons door haar gebeden leiden en steunen. Moge zij voor ons en voor onze gezinnen de genade bewerken dat wij onze oren openen voor ieder woord van de Heer, dat de macht bezit op te bouwen (vgl. Hand. 20,32), ons te inspireren tot moedige beslissingen en onze voeten te geleiden op de weg van vrede!

© Copyright 2009 – Libreria Editrice Vaticana / R.-K. Kerkgenootschap in Nederland

Vertaling: dr. N. Stienstra, met medewerking van drs. N.M. Schnell, pr